

فرمانده یگان حفاظت محیط زیست با تاکید بر اینکه محیط بانان ستون اصلی پاسداری از منابع طبیعی و محیط زیست کشور هستند، گفت: برای پر کردن کمبود محیط بان در مناطق حفاظت شده برنامه ریزی شده تا سال آینده ۴۸۰ محیط بان جذب شود. سردار رضا رستگار با اشاره به برنامه های تقویت نیروی انسانی، تأمین تجهیزات نوین و ارتقای قوانین و حمایت های سازمانی افزود: محیط بانان ستون اصلی پاسداری از منابع طبیعی و امانت داران مواهب الهی در کشور هستند و سازمان حفاظت محیط زیست موظف است با تقویت قوانین، تجهیزات و حمایت های قضائی و بیمه ای، امکان انجام وظایف آنان را فراهم کند. وی با اشاره به اقدامات صورت گرفته در راستای ارتقای جایگاه محیط بانان کشور گفت: پیگیری احراز شهادت ۱۵۴ شهید و جان باخته محیط بان با همکاری بنیاد شهید و مراجع قضائی در دستور کار قرار دارد تا حقوق و مزایای آنان به طور کامل محقق شود، همچنین قوانین مرتبط با به کارگیری سلاح و حمایت قضائی محیط بانان تقویت و هماهنگی های لازم با کمیسیون های مجلس انجام شده است. سردار رستگار تصریح کرد: در راستای تقویت نیروی انسانی و تجهیزات، ۲۵ دستگاه خودروی تویوتا و تجهیزات نوین در اختیار یگان های محیط زیست استان ها قرار گرفته و برنامه ریزی برای جذب ۴۸۰ محیط بان جدید در سال آینده انجام شده است تا بخشی از خلأ جارت سازمانی جبران شود. وی همچنین به نقش خانواده هادر حمایت از محیط بانان اشاره و خاطرنشان کرد: حمایت خانواده ها، انگیزه و عملکرد محیط بانان را تقویت می کند و این همراهی در موفقیت مأموریت ها اثرگذار است. افزایش چشمگیر پرونده های کشفی و دستگیری ها نسبت به مدت مشابه سال گذشته، نمونه ای از رشادت و تعهد محیط بانان در سطح کشور است. فرمانده یگان حفاظت سازمان محیط زیست گفت: توسعه برنامه های آموزشی و تربیتی، از جمله راه اندازی هنرستان های محیط بانانی در پنج استان، از سیاست های مستمر سازمان برای تقویت مهارت و دانش محیط بانان است و حمایت کامل از آنان، تأمین تجهیزات و ارتقای قوانین و حقوق و مزایا، از اولویت های اساسی سازمان خواهد بود.

ممنوعیت عرضه فست فود در مدارس

رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت با تأکید بر اهمیت نظارت مستمر بر وضعیت بهداشت مدارس کشور، در عین حال از اجرای بازرسی های مشترک با همکاری وزارت آموزش و پرورش خبر داد و تأکید کرد که در این بازرسی ها وضعیت آب، فاضلاب، پسماند، تهویه، نور کلاس ها و بهداشت بوفه ها بررسی می شود. محسن فرهادی در گفت وگو با ایسنا، بیان اینکه بازرسی مدارس با هدف بررسی شرایط بهداشت محیط مدارس انجام می شود، گفت: بازرسی بهداشت محیط مدارس با کمک وزارت آموزش و پرورش انجام می شود و مواردی مانند آب، فاضلاب، نحوه دفع پسماند مدرسه، موارد مرتبط با کلاس های درس، فاصله تخته با دانش آموزان، چگونگی مبارزه با حشرات و نور کلاس های درس مورد بررسی و بازرسی قرار می گیرد. علاوه بر این موارد، در مدارس سایر مناطق کشور و به عنوان مثال مدارس مناطق دورافتاده، نحوه سیستم گرمایشی و سرمایشی را نیز مورد بازرسی و بررسی قرار می دهیم. وی اظهار کرد: بوفه مدارس در کانون توجه مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت قرار دارد. چندین سال است که دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت، دستورالعمل پایگاه تغذیه سالم را با همکاری وزارت آموزش و پرورش تدوین می کند و لیست مواد غذایی و غذاهای مجاز و غیرمجاز را از طریق این دستورالعمل اعلام می کند. بوفه های مدارس را می توان به دو گروه تقسیم کرد، نخست بوفه هایی که پخت و پز انجام نمی دهند و گروه دوم نیز بوفه هایی هستند که پخت و پز دارند. رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت گفت: امکانات برخی بوفه های مدارس محدود است و پخت غذا ندارند و مواد غذایی بسته بندی که در لیست دستورالعمل دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت قرار دارد، عرضه می کنند. همچنین بوفه هایی که پخت غذا دارند، به طور معمول تخم مرغ را به شکل آب پز یا نیمرو عرضه می کنند. بوفه هایی که غذای گرم عرضه می کنند به شرط رعایت شرایط بهداشتی اولیه و شرایط بهداشت محیط مدارس می توانند فعالیت کنند. به طور کلی، بوفه های مدارس باید شرایط بهداشتی مدارس را رعایت کنند. فرهادی ادامه داد: براساس توافقی که با وزارت آموزش و پرورش انجام داده ایم، بازرسان وزارت بهداشت در هر ساعت از شبانه روز می توانند برای بازرسی به مدارس مراجعه کنند. اگر بازرسان با موارد تخلف در بوفه ها مواجه شوند، می توانند با متخلفان موارد قهریه لازم را انجام دهند. خوشبختانه، برخورد قهریه در مدارس کم پیش می آید. او درباره عرضه فست فود در برخی بوفه های مدارس گفت: متأسفانه، فست فود در برخی مدارس عرضه می شود و این در حالی است که این غذاها در لیست دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت قرار ندارد. بازرسانی که با چنین مواردی مواجه می شوند به سرعت از عرضه آن مواد غذایی جلوگیری می کنند.

بسیاری از آثار تاریخی به دلیل فرسایش، بلایای طبیعی، بی توجهی یا مرمت های نادرست در خطر نابودی اند. گاهی حتی مرمت های غیرکارشناسی بیش از گذر زمان به بنا آسیب می زنند. مرمت تنها رنگ زدن و بازسازی ظاهری نیست؛ فرآیندی تخصصی است که باید با دانش فنی، مواد سازگار و احترام به اصالت بنا انجام شود. هدف، احیای روح اثر است نه تغییر چهره آن. در بسیاری از مناطق، چندین نهاد به صورت پراکنده مسئولیت دارند؛ میراث فرهنگی، شهرداری، اوقاف و گاه بخش خصوصی. این تداخل وظایف باعث تصمیم های ناهماهنگ، دوباره کاری و گاهی تخریب ناخواسته آثار می شود. توسعه شهری گاه بدون در نظر گرفتن حریم آثار باستانی انجام می شود. برج سازی ها، خیابان کشی ها و پروژه های عمرانی بزرگ می توانند به بافت تاریخی آسیب جدی بزنند و هویت محله های قدیمی را از بین ببرند. اگرچه قوانین متعددی برای حفاظت از آثار تاریخی وجود دارد، اما اجرای آنها در عمل با مشکل روبه روست. مجازات ها بازدارنده نیستند و برخی افراد با نفوذ می توانند با پرداخت جریمه های جزئی، به آثار آسیب برسانند. مصطفی پورعلی، مدیر کل پیشین ثبت آثار و کارشناس میراث فرهنگی، در گفت وگو با برنا گفت: موضوع مرمت در ایران موضوع بسیار مهمی است؛ ایران در زمره ۱۰ کشور صاحب تمدن های نخستین در جهان و بی شک دارای آثار تاریخی بی نظیری از تاریخ و تمدن بشری است به همین رو طبیعی است که ایران باید پیشگام در حوزه دانش و علم مرمت آثار تاریخی باشد. وی افزود: ایران در زمره نخستین کشور های دنیا است که دارای نهاد مستقلی برای حفاظت از آثار تاریخی و بعدها دارای سازمان مستقلی برای مرمت آثار تاریخی شد.

مرمت آثار تاریخی یک حوزه جدی

این کارشناس درخصوص موانع اجرایی و نظارتی می گوید: مرمت آثار تاریخی یک حوزه جدی و تخصصی است و نیازمند سازوکار های اجرایی، نظارتی و تصمیم گیری فنی خاصی است؛ متأسفانه از زمان ادغام حوزه گردشگری به حوزه میراث فرهنگی از میانه های دهه ۸۰ این کارشناس درخصوص موانع اجرایی و نظارتی می گوید: مرمت آثار تاریخی یک حوزه جدی و تخصصی است و نیازمند سازوکار های اجرایی، نظارتی و تصمیم گیری فنی خاصی است؛ متأسفانه از زمان ادغام حوزه گردشگری به حوزه میراث فرهنگی از میانه های دهه ۸۰ این کارشناس درخصوص موانع اجرایی و نظارتی می گوید: مرمت آثار تاریخی یک حوزه جدی و تخصصی است و نیازمند سازوکار های اجرایی، نظارتی و تصمیم گیری فنی خاصی است؛ متأسفانه از زمان ادغام حوزه گردشگری به حوزه میراث فرهنگی از میانه های دهه ۸۰

خبر مرگ چهار دانش آموز در زنجان، شیراز، مشهد و ایلام طی یکماه آغازین سال تحصیلی جدید، زنگ خطر سلامت جسمی و روحی روانی دانش آموزان را به صدا درآورد.

است؛ رخداد هایی که به گفته سخنگوی آموزش و پرورش، لزوم همکاری خانواده ها در اطلاع رسانی وضعیت جسمی و روحی فرزندان را بیش از پیش یادآور می شود.

به گزارش ایسنا، سال تحصیلی ۱۴۴۴-۱۴۰۵ هنوز به نیمه مهر نرسیده بود که خبرهای تلخی یکی پس از دیگری منتشر شد. از زنجان تا شیراز و مشهد و ایلام، چهار خانواده داغدار شدند و افکار عمومی با پرسش هایی درباره سلامت فرزندان در مدارس روبه رهی.

۹ مهر، دانش آموز مقطع اول متوسطه در روستای سهرین زنجان پس از تنبیه بدنی و اجبار به دویدن مکرر، دچار ایست قلبی شد و جان باخت.

چند روز بعد، ۱۲ مهر، دانش آموز پایه ششم در شیراز، پس از توبیخ، در خانه به زندگی خود پایان داد.

۲۱ مهر، نیز دانش آموز ۹ ساله مشهدی در کلاس دچار عارضه قلبی شد و جانش را از دست داد و سرناجام ۲۴ آبان، خبر مرگ ناگهانی دانش آموز ۹ ساله ای در ایلام در زنگ تفریح منتشر شد.

این چهار واقعه، در فاصله ای حدود یک ماه، نه صرفاً آمارهایی تلخ، بلکه مسئله وضعیت سلامت جسمی و روانی دانش آموزان، میزان آگاهی و آمادگی مدارس برای واکنش سریع و همچنین چگونگی ارتباط میان خانه و مدرسه در اطلاع رسانی وضعیت جسمی دانش آموزان را نشانه گذاری می کند.

مرگ در مدرسه، هرچند ممکن است به دلایل مختلفی رخ دهد، اما تکرار آن در مدت کوتاه، ضرورت بازنگری در سازوکارهای

به بعد رفته رفته حوزه مرمت و دانش مدیریت مرمت آثار تاریخی در ایران دچار مشکلات جدی شده است. پورعلی تصریح کرد: تا پیش از این ادغام معاونت حفظ و احیا عملاً بیشتر وقت خود را برای این کار می گذاشت. یعنی ذیل معاون میراث فرهنگی یک معاونت حفظ و احیا وجود داشت که کار اصلی آن مرمت و حفاظت بود و بحث هایی مثل ثبت و معرفی و آموزش و جشنواره ها در معاونت های دیگر انجام می گردید و ذیل این معاونت ادارات کل مربوط فعالیت می کردند، اما با محدودیت هایی که مجلس شورای اسلامی و سازمان اداری و استخدامی کشور وضع کردند و البته رویکرد نادرست مدیران سازمان نیز مزید بر این علت شد و عملاً حوزه فنی مرمت ایران رفته رفته بسیار ضعیف گردید.

وی ضمن تأکید بر تقویت سازمان ها می گوید: از سویی نکته بسیار مهم در شرایط ایجاد شده طی دو دهه اخیر، بالا رفتن حجم وظایف و انتظارات به حق از معاونت میراث فرهنگی کشور است؛ برای مثال برگزاری رویداد های فرهنگی و مدیریت گردشگری فرهنگی در آثار تاریخی ایران موضوع بسیار جدی ای است ولی به دلیل نبود ساختار اداری مناسب در سازمان یا وزارت فعلی میراث فرهنگی ناگزیر بدنه اداری و کارشناسی معاونت میراث که بیشتر وظایف فنی مرمت را پیش می برد به این امور می پردازد. این کارشناس با بیان اینکه نه در ستاد وزارت و نه در استان ها سازوکار گذشته برای تهیه طرح های مرمت و نظارت بر حسن اجرای این طرح ها وجود ندارد افزود: توان و نیرو و فرصتی برای پرداختن به این کار نمانده است. معاون میراث فرهنگی استان ها در شرایط فعلی فرصتی برای پرداختن به مسائل فنی ندارد؛ این امر مهم را همه می دانند ولی سازمان اداری و استخدامی کشور اجازه توسعه ساختار نمی دهد و عملاً این بخش مهم از وظایف بر زمین مانده است.

پورعلی معتقد است: مسائل مرمت آثار تاریخی چیزی شبیه درمان بیماران سالخورده و البته بسیار فرهیخته است؛ طبیعی است دانش پزشکی مربوط به درمان این بیماران فارغ از بحث رنگ پرده اتاق بیمارستان و چگونگی تشریفات ملاقات با این دست از بیماران است. هر دو مهم است و هر دو سازوکار اجرایی مختص به خود را می خواهد،

درگفت وگو با مدیر کل پیشین ثبت آثار و کارشناس میراث فرهنگی بررسی شد

ضعف تدریجی در مرمت آثار باستانی

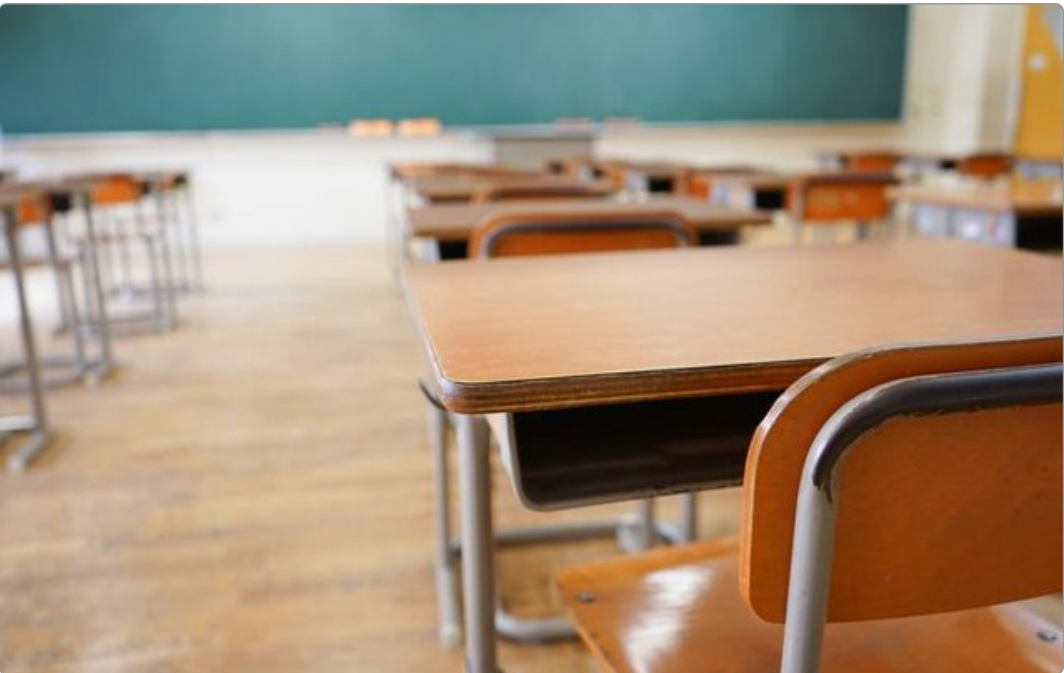
هرچند باید اذعان کرد امور مرمت به علم و دانش درمان اولویت اصلی تری است. وی تأکید کرد: نکته بسیار مهم دیگر که بحث مرمت آثار تاریخی در ایران را با نقصان مواجه کرده است مسائل گسترده مربوط به ساخت و ساز در محدوده های تاریخی، تراکم مجاز و حرایم آثار ملی است که این مسائل موضوعات جدی هستند.

گسترش سرمایه داری در بافت های تاریخی

این کارشناس اظهار کرد: گسترش سرمایه داری در بازار بافت های تاریخی، چالش های جدی برای وزارت میراث ایجاد کرده است لذا انرژی کارشناسان بیشتر صرف کنترل و دعوای این امور می شود. در حالی که بعد فنی مرمت رفته رفته در امور اجرایی کشور تضعیف شده است، تعداد آثار تحت کنترل وزارت میراث هم نسبت به قبل بسیار بیشتر شده است. پورعلی افزود: درحال حاضر راهکار توسعه ای اصلاح ساختار اداری است. شاید تأسیس سازمان نظام مهندسی مرمت و حفاظت بافت های تاریخی شبیه سازمان نظام مهندسی ساختمان بتواند تا حدودی گره ای از این مشکل بگشاید.

این مدیر کل پیشین ثبت آثار درخصوص ساختار فعلی بیان کرد: ساختار فعلی ساختار معیوب و ناکارآمد است و چندان ربطی به رفتار و توانایی مدیران فعلی و قبلی وزارت میراث ندارد؛ تا زمانی که اصلاح این ساختار صورت نگیرد وضعیت مرمت آثار تاریخی ایران بیش از پیش از جنبه های علمی ضعیف تر خواهد شد. وی افزود: در پایان باید اضافه کرد تعطیلی مرکز آموزش عالی میراث فرهنگی، جاداشدن پژوهشگاه میراث فرهنگی کشور از بدنه اجرایی مرمت کشور، عدم جذب نیروی کارشناسی متخصص در حوزه مرمت و پایین بودن میزان حقوق و مزایای کارکنان و کارشناسان در وزارت میراث همه و همه دلایلی هستند که موجب شده حوزه کارشناسی مرمت آثار تاریخی در ایران که باید سرآمد منطقه و آسیا باشد وضعیت خوبی نداشته باشد.

پورعلی معتقد است: البته شرایط بد اقتصادی دولت، شرایط تحریم و مشکلات مالی و بودجه ای دولت نیز وجود دارد با این حال وضعیت می تواند با اصلاح ساختار تا حدودی بهبود یابد.

بیماری خاصی اطلاع دارد، آن را اعلام کند تا مسئولان مدرسه، از مدیر و معاون گرفته تا معلم ورزش، از وضعیت دانش آموز مطلع باشند و مراقبت لازم صورت گیرد.

سخنگوی وزارت آموزش و پرورش با تأکید بر ضرورت همکاری خانواده ها بیان کرد: اگر والدین در این زمینه همراهی لازم را داشته باشند، مدرسه نه تنها همکاری می کند بلکه استقبال هم می کند. معلم به اندازه پدر و مادر برای دانش آموز دلسوز است؛ زیرا از نظر دینی و اخلاقی، معلم، پدر و مادر دوم دانش آموز به شمار می رود.

فرهادی ادامه داد: زمانی که خانواده ها هیچ اطلاعاتی از وضعیت جسمی فرزندان اعلام نمی کنند و دانش آموز در محیط

انتشار ویدئویی در شبکه های اجتماعی طی روزهای اخیر، که صحنه هایی از قطع درختان در منطقه چمستان مازندران را به تصویر می کشید، موجی از نگرانی و بحث را در میان دوستداران محیط زیست برانگیخت. این ویدئو، که به سرعت در فضای مجازی دست به دست شد، برداشت هایی مبنی بر «قطع عام گسترده در جنگل های هیرکانی» ایجاد و توجه عمومی را به وضعیت پوشش گیاهی شمال ایران جلب کرد.

با این حال، علی باقری، مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران، در گفت وگو با خبرنگاران، این ادعاها را رد کرد و توضیح داد که عملیات مشاهده شده، بخشی از طرح های قانونی و مصوب برای جایگزینی درختان بومی به جای گونه های غیربومی است. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران، با اشاره به پاسخ رسمی اداره کل، توضیح می دهد: «موضوع اصلاً قطع درختان جنگلی نبود؛ بلکه درختان مورد نظر «صنوبر» بودند که گونه ای غیربومی و غیرجنگلی محسوب می شوند. صنوبر یک گونه سریع رشد است، طول عمر مشخصی دارد و باید حذف شود. قطع این صنوبرها هم به منظور کاشت گونه های بومی در همان منطقه است.» او اشاره به تلاش های سازمان برای حفظ جنگل های هیرکانی، هدف از حذف درختان صنوبر را «ارتقای پوشش جنگلی و بازگرداندن گونه های بومی به رویشگاه های طبیعی» می داند و می گوید: «علاوه بر اینکه گونه صنوبر یک گونه غیر بومی است، باید توجه داشت آفات و بیماری های ناشی از آن می تواند تهدیدی برای جنگل های هیرکانی باشد. عملیات قطع درختان صنوبر در محدوده چمستان، در قالب طرح های مصوب و با هدف جایگزینی گونه های بومی و جنگلی، تحت نظارت کارشناسان منابع طبیعی در حال اجراست و هیچ گونه تخلفی در این زمینه صورت نگرفته است. برداشت درختان صنوبر و غیرجنگلی بر اساس طرح های مصوب، مجوزدار و دارای بیان پنج ساله انجام می شود.»

مردم حساس تر شده اند

در پی همین اتفاق، عباس محمدی، مدیرانجمن دیده بان کوهستان و فعال محیط زیست، به خبرنگاران می گوید: «جنگل های هیرکانی نه تنها میراث طبیعی ایران بلکه متعلق به کل جهان اند. این جنگل ها به عنوان موزه ای از تنوع زیستی، دارای ارزش ذاتی و جهانی اند و نباید با رویکرد اقتصادی صرف به آن ها نگرست. خوشبختانه، در سال های اخیر برخی کارشناسان درون سازمان منابع طبیعی نیز به این دیدگاه نزدیک شده اند و بر ارزش های چشم اندازی گردشگری، لطیف هوا و تنبیت خاک جنگل ها تأکید دارند. هرچند این کارشناسان هنوز در اقلیت اند، اما نشانه هایی از تغییر رویکرد در بدنه مدیریتی دیده می شود.»

در ماجرای چمستان، محمدی یک نکته مثبت را برجسته می کند: «افزایش حساسیت عمومی نسبت به جنگل ها.» او معتقد است در حالی که مدیران دولتی در سال های گذشته با صدور مجوزهای بی رویه برای ساخت وساز، جاده سازی، سدسازی، معدن گاو و انتقال آب، به تخریب جنگل ها دامن زده اند، اما مردم - به ویژه در فضای مجازی - واکنش نشان داده اند و نسبت به سرنوشت جنگل ها حساس تر شده اند.

او در این زمینه هشدار می دهد: «البته این حساسیت باید با دقت همراه باشد؛ چرا که گاهی تصاویر منتشرشده از چنین وقایعی ممکن است به دلیل اطلاعات ناکافی، با برداشت های نادرست همراه باشد. مثل ویدئو اخیر؛ که گونه های قطع شده، درختان غیربومی بوده و با رویکردی مثبت قطع شده بودند.»

اعتراف به اشتباه

محمدی با اشاره به اظهارات مدیرکل منابع طبیعی درباره قطع درختان صنوبر در چمستان، این موضع را نوعی «اعتراف به اشتباه» تلقی می کند. به گفته او، «کاشت صنوبر در گذشته باهدف بهره برداری چوب، اقدامی نادرست بوده و حالا جایگزینی آن با گونه های بومی می تواند آغاز یک مسیر اصلاحی باشد. امیدوارم که این جایگزینی صرفاً باهدف احیای اکولوژیک انجام شود، نه برای برداشت مجدد چوب.» به باور محمدی، احیای جنگل به حالت اولیه ممکن نیست، اما می توان با کاشت نهال ها و بذرهای بومی، تنوع زیستی را تا حد زیادی بازسازی کرد و به طبیعت فرصت بازپایی داد.

امید به احیای اکولوژیک

این فعال محیط زیست، درخصوص وضعیت جنگل های جلگه ای در نوار شمالی کشور ابراز نگرانی می کند و می گوید: «در سراسر البرز شمالی، از شرق تا غرب دریای خزر، بخش عمده جنگل ها به شالیزار، باغ یا شهرک تبدیل شده اند و تنها حدود ۱۰ الی ۱۵ لکه کوچک از جنگل های جلگه ای باقی مانده است. مناطقی مانند نور، چمستان، سسنگان و دلند، که در گذشته جنگل های جلگه ای بوده اند، اکنون به پارک های شهری تبدیل شده اند و تحت فشار گردشگری های بی برنامه، نهال های تازه رویده لگدمال می شوند.» او بر ضرورت تدوین یک برنامه مدیریتی بلندمدت برای احیای اکولوژیک جنگل های چمستان تأکید می کند و معتقد است: «برای حفاظت از این لکه های باقیمانده باید برنامه ای مدیریتی تدوین شود؛ در غیر این صورت، آخرین بازمانده های جنگل های جلگه ای نیز از بین خواهند رفت. اگر سازمان منابع طبیعی، درختان صنوبر را با گونه های بومی جایگزین کند و اجازه دهد طبیعت با کمک انسان خود را بازسازی کند، طی چند دهه می توان به وضعیت طبیعی نزدیک شد. هرچند بازگشت کامل ممکن نیست، اما اصلاح تنوع زیستی و حفظ ارزش های اکولوژیک جنگل، هدفی دست یافتنی است.»

روی خط آرمان ملی

۸۸۱۰۵۰۰۷

سن ازدواج

در حال حاضر به دلیل مشکلات مسکن، مالی و هزاران مشکلات دیگر سن ازدواج بالا رفته است و هیچ جوانی در حال حاضر در این برهه از زمان نمی خواهد خود را درگیر ازدواج و مسئولیت زندگی کند. جاد دارد مسئولان تمهیداتی بیندیشند تا مشکلات مسکن و کار که در وهله اول برای شروع یک زندگی ساده است را مهیا کرده تا جوانان ما هم بتوانند وارد زندگی شوند.

یک شهروند از تهران

زمین خواری

درخواست دارم به پدیده زمین خواری و ساخت ویلا و از بین رفتن زیست بوم گیان و زمین های کشاورزی که توسط مهاجرین از سایر استان ها بشدت در حال افزایش است، بیشتر رسیدگی بشه. زمین های گیان در حال نابودی است.

یک شهروند از گیلان